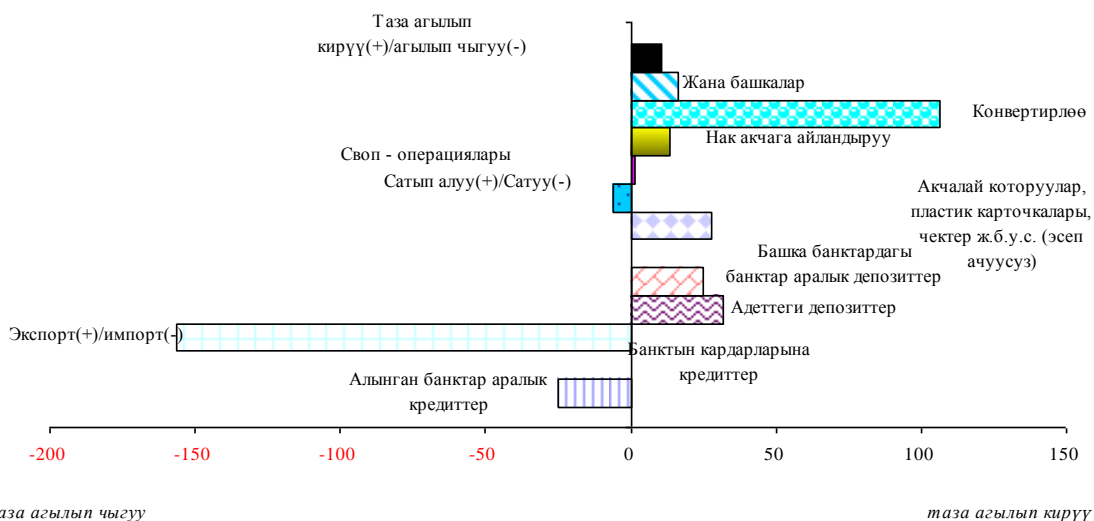
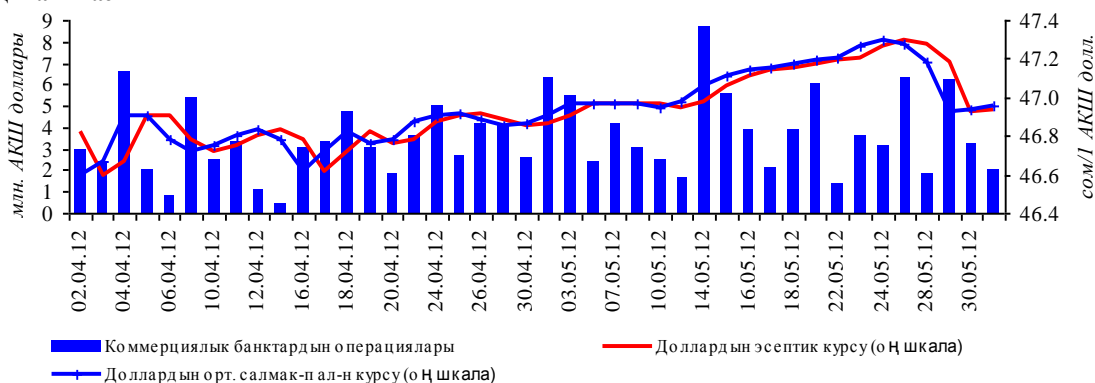

Валюта рыногу (2012-жылдын май айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

2-график. Банктар аралык валюта тооруктарынын жана АКШ доллар курсунун динамикасы

Май айында АКШ долларынын алмашуу курсу бир доллар үчүн 46,8494 сомдон тартып 46,9352 сомго чейин 0,2 пайызга өскөн (2011-жылдын май айында курс 2,9 пайызга чейин төмөндөгөн). Мында АКШ долларына карата суроо-талапты колдоонун негизги себептери болуп күйүүчү майлоочу материалдарды жана керектөө товарларын ташып жеткирүү боюнча кардарлардын импорттук контракттарынын тейлөө боюнча банктардын операциялар көлөмүнүн сакталышы саналган.

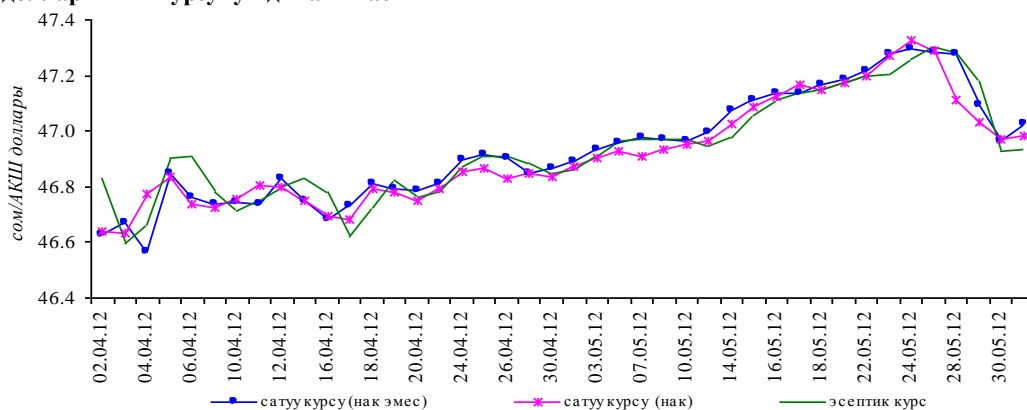
Чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу боюнча жүргүзүлгөн операцияларынын көлөмү 9,0 пайызга, 22,2 млрд. сомго чейин жогорулаган. Сандык мааниде алганда жогорулоо операциялардын бардык түрлөрүнө таасирин тийгизген, алсак, ай ичинде коммерциялык банктардын нак эмес операцияларынын көлөмү 41,5 пайызга, 4,7 млрд. сомго чейин көбөйгөн, коммерциялык банктардын жана алмашуу бюролорунун нак операцияларынын - тиешелүүлүгүнө жараша 14,2 жана 3,3 млрд. сомду түзүү менен 2,6 пайызга көбөйгөн.

Коммерциялык банктар ортосундагы бүтүмдөрдүн көлөмүнүн тиешелүү көбөйүшүнөн улам банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү 83,9 млн. АКШ долларына чейин (+27,4 пайызга) жогорулаган. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк алмашуу курсунун кескин өзгөрүүсүн алдын алуу үчүн интервенцияларды жүргүзгөн эмес.

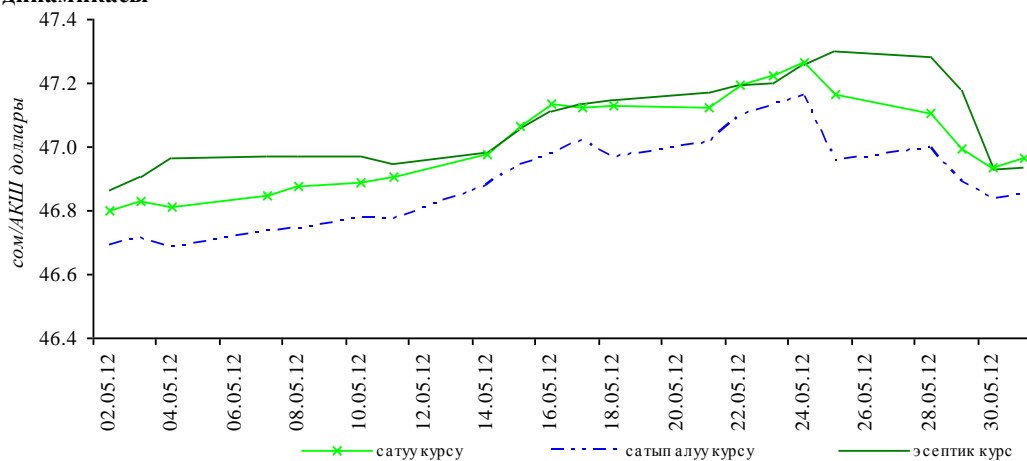
Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын жүргүзгөн эмес.

Валюталардын түрлөрү боюнча бөлүштүргөндө май айында АКШ долларында жана казак теңгесинде операциялардын көлөмүнүн жогорулашы байкалган, ошол эле учурда калган валюталардын негизги түрлөрү боюнча төмөндөө жүргөн. Мында валюталардын үлүштүк катышуусу жүргүзүлгөн операциялардын жалпы көлөмүндө төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: АКШ долларында операциялардын салыштырма салмагы 3,3 пайыздык пунктка, 61,4 пайызга чейин; казак теңгесинде – 0,6 пайыздык пунктка, 8,5 пайызга чейин жогорулаган. Евродо операциялардын үлүшү 4,2 пайыздан 3,4 пайызга чейин, ал эми орус рублинин салыштырма салмагы 26,6 пайызга чейин (-3,2 пайыздык пунктка) азайган.

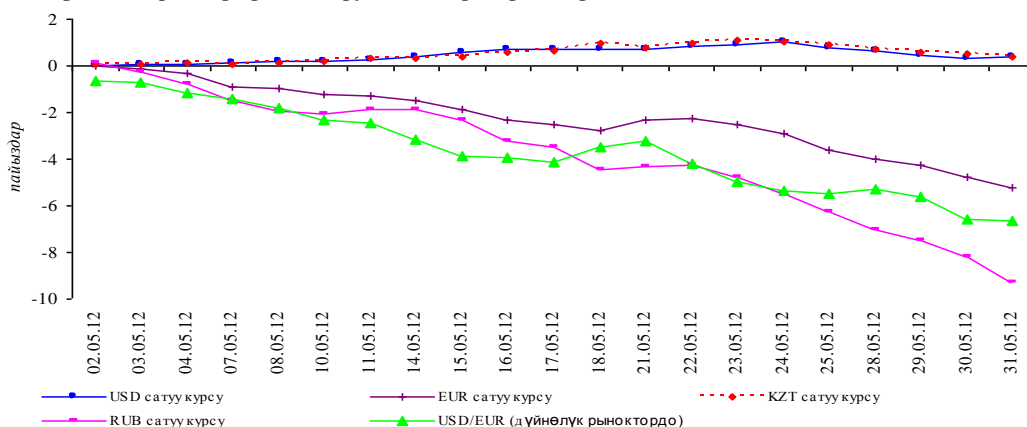
3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

5-график. Алмаштыруу бюрлорундагы валюта курстарынын жана АКШ долларынын дүйнөлүк рынокторундагы өсүш арымдарынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюрлордун накталай операциялары	
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)
май'2011	18,116.0	3,281.4	18.1	12,203.3	67.4	2,631.3	14.5
Июнь	21,135.9	4,188.3	19.8	13,827.2	65.4	3,120.4	14.8
Июль	21,594.3	3,909.9	18.1	14,534.5	67.3	3,149.9	14.6
Август	24,579.1	5,104.5	20.8	16,240.3	66.1	3,234.3	13.2
Сентябрь	22,689.5	4,021.6	17.7	15,460.6	68.1	3,207.3	14.1
Октябрь	22,334.5	3,760.0	16.8	15,490.1	69.4	3,084.4	13.8
Ноябрь	23,528.6	5,756.1	24.5	14,658.9	62.3	3,113.6	13.2
Декабрь	22,208.8	4,389.9	19.8	14,350.8	64.6	3,468.0	15.6
Январь '2012 г.	16,603.8	3,735.1	22.5	10,272.7	61.9	2,596.0	15.6
Февраль	17,006.6	2,779.5	16.3	11,123.2	65.4	3,103.9	18.3
Март	19,121.0	3,583.7	18.7	12,287.9	64.3	3,249.3	17.0
Апрель	20,350.6	3,357.6	16.5	13,811.8	67.9	3,181.1	15.6
Май	22,178.7	4,749.7	21.4	14,164.9	63.9	3,264.1	14.7

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар	
		көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш
май'2011	18,116.0	10,919.9	60.3	697.2	3.8	5,030.9	27.8	1,461.6	8.1	6.5	0.0
Июнь	21,135.9	12,771.0	60.4	785.6	3.7	5,518.8	26.1	2,053.0	9.7	7.5	0.0
Июль	21,594.3	12,685.6	58.7	947.3	4.4	5,951.8	27.6	2,002.3	9.3	7.2	0.0
Август	24,579.1	15,123.5	61.5	848.8	3.5	6,357.2	25.9	2,238.0	9.1	11.6	0.0
Сентябрь	22,689.5	14,154.9	62.4	1,113.4	4.9	5,493.7	24.2	1,901.3	8.4	26.2	0.1
Октябрь	22,334.5	14,158.1	63.4	937.2	4.2	5,086.1	22.8	2,143.3	9.6	9.8	0.0
Ноябрь	23,528.6	15,176.6	64.5	1,098.5	4.7	5,013.5	21.3	2,232.5	9.5	7.5	0.0
Декабрь	22,208.8	13,816.9	62.2	1,034.4	4.7	5,047.1	22.7	2,294.8	10.3	15.6	0.1
Январь '2012	16,603.8	10,613.6	63.9	804.8	4.8	3,840.3	23.1	1,340.1	8.1	5.1	0.0
Февраль	17,006.6	9,995.9	58.8	799.3	4.7	4,612.5	27.1	1,593.0	9.4	5.9	0.0
Март	19,121.0	11,570.1	60.5	738.8	3.9	5,208.2	27.2	1,597.7	8.4	6.1	0.0
Апрель	20,350.6	11,828.5	58.1	851.6	4.2	6,054.5	29.8	1,609.5	7.9	6.5	0.0
Май	22,178.7	13,619.2	61.4	763.8	3.4	5,899.4	26.6	1,887.6	8.5	8.7	0.0

3-таблица. Чет өлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
май'2011	45.4000	64.9211	1.6253	0.3145	-2.9%	-6.6%	-4.4%	-2.1%
июнь	45.2067	64.7089	1.6062	0.3096	-0.4%	-0.3%	-1.2%	-1.6%
июль	44.5952	63.6864	1.6111	0.3052	-1.4%	-1.6%	0.3%	-1.4%
август	44.8925	64.8392	1.5551	0.3066	0.7%	1.8%	-3.5%	0.5%
сентябрь	45.0008	61.1059	1.4053	0.3055	0.2%	-5.8%	-9.6%	-0.4%
октябрь	45.5976	64.6528	1.5251	0.3084	1.3%	8.5%	0.9%	5.8%
ноябрь	46.8308	61.9873	1.4792	0.3173	2.7%	-4.1%	-3.0%	2.9%
декабрь	46.4847	60.0652	1.4438	0.3132	-0.7%	-3.1%	-2.4%	-1.3%
Январь '2012	46.7757	61.4773	1.5405	0.3148	0.6%	2.4%	6.7%	0.5%
Февраль	46.4900	62.4547	1.6059	0.3149	-0.6%	1.6%	4.2%	0.0%
Март	46.8275	62.4819	1.5967	0.3169	0.7%	0.0%	-0.6%	0.6%
Апрель	46.8494	62.0428	1.5960	0.3169	0.0%	-0.7%	0.0%	0.0%
Май	46.9352	58.4085	1.4463	0.3173	0.2%	-5.9%	-9.4%	0.1%

4-таблица. Алмашуу бюролорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы	Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун			
	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
май'2011	0.3%	0.6%	0.7%	0.8%	0.1%	0.3%	0.3%	0.1%	-3.2%	-5.7%	-4.8%	-2.9%
июнь	0.3%	0.5%	0.6%	0.8%	0.1%	0.3%	0.2%	0.1%	0.3%	0.5%	0.5%	-0.5%
июль	0.3%	0.6%	0.7%	0.7%	0.1%	0.2%	0.1%	0.1%	-2.1%	-2.0%	-2.2%	-2.1%
август	0.4%	0.6%	0.9%	1.2%	0.2%	0.2%	0.3%	0.3%	1.5%	1.5%	-2.8%	0.7%
Сентябрь	0.3%	0.6%	0.9%	0.9%	0.1%	0.3%	0.3%	0.1%	0.2%	-6.0%	-8.6%	-0.4%
Октябрь	0.3%	0.5%	0.8%	0.8%	0.1%	0.2%	0.6%	0.2%	1.1%	4.9%	5.9%	1.2%
Ноябрь	0.3%	0.5%	0.9%	0.7%	0.1%	0.3%	0.2%	0.1%	2.9%	-2.3%	-0.2%	3.0%
Декабрь	0.3%	0.5%	1.0%	0.9%	0.1%	0.2%	0.2%	0.2%	-0.1%	-3.6%	-3.0%	-1.0%
Январь' 2012	0.3%	0.5%	0.9%	0.7%	0.0%	0.3%	0.3%	0.1%	-0.3%	1.8%	6.6%	0.3%
Февраль	0.3%	0.5%	1.0%	0.7%	0.1%	0.1%	0.3%	0.1%	-0.3%	1.7%	3.7%	0.2%
Март	0.3%	0.6%	0.8%	0.7%	0.1%	0.3%	0.3%	0.1%	0.0%	0.4%	0.6%	-0.1%
Апрель	0.2%	0.5%	0.6%	0.7%	0.0%	0.1%	0.2%	0.1%	0.4%	-0.6%	-1.1%	0.1%
Май	0.3%	0.5%	0.8%	0.7%	0.1%	0.2%	0.4%	0.1%	0.4%	-5.2%	-9.3%	0.4%